

ὁ κόσμος με τοὺς δυσχερεῖς ἰατροὺς τὰ ἔχει). Τί σημαίνει ἡ λέξις Ἰλιστῆς;— Σημαίνει ἐκείνον τὸν ἄνθρωπον ὅστις ἀρνούμενος τὴν ὑπαρξίν τοῦ Πνεύματος, τῆς ἰδανικότητος (τῆς Ποιήσεως) πιστεύει μόνον εἰς τὴν ὕλην.

Τί δὲ ἡ Ἰλῆ;

Ἰλῆ ὀνομάζεται πᾶν ὅ,τι αἰσθητὸν, πᾶν ὅ,τι ὑποπίπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις μας, πᾶν ὅ,τι προσβάλλει τὴν ὄρασιν, τὴν Ἀκοήν, τὴν Γεῦσιν, τὴν Ὁσφρησιν, καὶ τὴν Ἀφῆν. Πᾶν δὲ ὅ,τι σχηματίζει μέρος τῆς ὕλης, πᾶν ὅ,τι ὕλικόν, πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν ὕλην, πᾶν ὅ,τι τέλος σύγκειται ἀπὸ ὕλην ὀνομάζεται Σῶμα. Οὕτως, ὁ ἄνθρωπος εἶναι σῶμα, τὸ χῶμα εἶναι σῶμα, τὸ ὕδωρ σῶμα, τὸ σῶμα μας σῶμα, τὸ χαρτὶ τοῦτο σῶμα κτλ. κτλ. κτλ.

Τώρα ἂς ἐλθωμεν εἰς τὰ φαινόμενα. Ἡ λέξις Φαινόμενον γραμματικῶς σημαίνει πᾶν ὅ,τι φαίνεται, πᾶν ὅ,τι προσβάλλει τὴν ὄρασίν μας. Ἐπιστημονικῶς ὁμῶς σημαίνει « πᾶσαν μεταβολὴν ἐπερχομένην εἰς ὅποιονδήποτε σῶμα χωρὶς νὰ διαταρᾷ ὅμως τὴν σύνθεσίν του, χωρὶς νὰ μεταβάλῃ δηλαδὴ τὰ ἀρχικά αὐτοῦ συστατικά μόρια ». Οὕτω π.χ. ἡ πτώσις ἐνὸς σώματος εἶναι φαινόμενον (κατὰ τὴν Φυσικὴν, ἐνῶ κατὰ τοὺς μὴ γνωρίζοντας τὴν φυσικὴν εἶναι ἀπροσεξία.) ὁ ἦχος τοῦ Κλειδοκυμβάλου σου εἶναι φαινόμενον, τὸ ζῶγρᾶφ ηματῆς μορφῆς σου ἐν τῷ καθρέπτη εἶναι φαινόμενον, οἱ σπινθῆρες καὶ αἱ βρονταὶ τῶν Πετάλων τῶν τοῦ Προφήτου Ἠλίου ἀλόγων εἶναι φαινόμενον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ὁλη αὐτὴ ἡ μεγάλῃ σαρκώσῃ τῇ ἐλπίσῃ νὰ σοὶ ἔδωκε νὰ ἐννοήσῃς τί πρᾶγμα εἶναι αἱ Φυσικαὶ Ἐπιστήμαι, τί ἡ Φυσικὴ καὶ εἰς τί καταγίνεται. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν τώρα νὰ μοὶ δώσῃς τὴν ἄδειαν νὰ σε καλονύκτισω, διότι εἶναι ἀργά, καὶ ἄλλοτε σε λέγω καὶ ἄλλα.

Χαῖρε,

Ἀλεξ. Ζωηρός

ΕΥΤΡΑΠΕΛΟΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΛΟΓΙΑ.

Πῶς ἀντίς ἐκ συγγραφῶν

ὕλικῳς ὠφελῆθῃ.

(ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἀνεκδότου.)

Δεδόσθω πρὸς στιγμὴν— καὶ πρὸς Θεοῦ μὴ ἐκλάβῃτε τὰ λόγιά μου ἐπὶ κακοῦ— δεδόσθω ὅτι συνεγράψατέ τι, ἐπιθυμεῖτε δὲ καὶ νὰ δημοσιεύσῃτε τὴν συγγραφὴν σας καὶ ἡ ἐπιθυμία σας εἶναι εὐλογώτατη, διότι βεβαίως δὲν συνεγράψατε δι' ἑαυτοὺς μόνον, οὔτε εἶναι δυνατὸν ἐνχειρογράφῳ ἢ συγγραφῆς ν' ἀναγνωσθῇ ὑφ' ὅλων· ἀν δὲ εἰς τὴν πρώτην εἰκασίαν ταύτην προσθῶ καὶ δευτέραν, ὅτι δηλαδὴ τὸ συγγραμμά σας ἐγράφη ἐπ' ἠθικῷ σκοπῷ, κατὰ τὴν ὑμετέραν δὲ κρίσιν ἐπέτυχε, γαργαλισμός τις φιλοτιμίας, μικρός τις, ἤθελον εἰπῇ μᾶλλον, ἔλεγχος συνειδήσεως ἤθελε σᾶς διαταράτῃ ἀδιαλήπτως· διὰ τὴν νὰ μὴ ὠφελῇ καὶ ἄλλος ἐκ τῆς σοφῆς συγγραφῆς σας;

Καὶ λοιπὸν ἀποφασίζετε νὰ ἐξέλθῃτε εἰς φῶς· καὶ ἀπέρχεσθε εἰς τινὰ βιβλιοπώλῃν καὶ γλυκὺ μεριδιῶντες, ὡς ἀνδρὶ προὔτειντε ἐπικερδῇ τινὰ ἐπιχείρησιν, τῷ λέγετε:— Θέλετε νὰ δημοσιεύσῃτε τὸ συγγραμμά μου τοῦτο; ἐγὼ ἀρκοῦμαι εἰς ὀλίγα, ὀλιγώτατα πράγματα, εἰς ἀριθμὸν τινὰ ἀντιτύπων καὶ... —Ὅχι, ὄχι, ἀποφαινεται ὑμῖν διακόπτων ὁ βιβλιοπώλης· κατηφανίσθην ἀγοράζων χειρόγραφα, καὶ διὰ τοῦτο πλέον ἀπέχω καὶ δὲν καταγίνομαι εἰμὴ εἰς πωλήσεις διὰ λογαριασμὸν τῶν συγγραφέων ἢ τῶν ἐκδοτῶν.

Τότε μὲ ἐν συγχωρήσασαί με, Κύριε, ἀναχωρεῖτε δυσθεμούντες πῶς καὶ ἀναπολοῦντες μετὰ δυσχερεσχείας τοὺς τε-

λαυταίους τοῦ βιβλιοπώλου λόγους, διότι ἡγοῦσθε ἴσως ὅτι ὡς ἐπιτοπολὺ ἰδίαις δαπάναις οἱ συγγραφεῖς δέον νὰ δημοσιεύωσι τὰ πονήματά των.

Παραγίνεσθε εἰς ἄλλο βιβλιοπωλεῖον, ὅπου ὁ κύριος, πᾶν ἄλλο ἔχων κατὰ νοῦν ἢ ὑμᾶς κατ' ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἀποκρίνέτε σας ζηρά, ζηρά: — Κύριε, ἐγὼ εἶμαι βιβλιοπώλης καὶ ὄχι τυπογράφος, πωλῶ βιβλία καὶ ὄχι νὰ τυπῶν· ἀφίνω εἰς ἄλλους κῦταῖς ταῖς ζάλαις. »

Καίτοι ζηρά, αἱ λέξεις αὗται δι' ὑμᾶς εἰσὶν ἀκτίνες φωτός· τὸ κλασικὸν εὐρηκα ἐκφεύγει τοῦ φραγμοῦ τῶν ὀδόντων σας καὶ ἀνυπερθέτως σπεύδετε πρὸς τοὺς τυπογράφους, πιστεύοντες ὅτι εὐκολον τὸ μετ' αὐτῶν συμφωνῆσαι. Μετὰ τοὺς συνήθεις χαιρετισμοὺς, ἐξάγεται τοῦ κόλπου τὸ χειρόγραφον· ἀλλ' ὁ τυπογράφος λέγει: — ἀδύνατον, ἀκριβέ μου Κύριε, ν' ἀναδεχθῶ τὴν ἐκδοσὶν τῆς συγγραφῆς σας· δὲν ἔχω βιβλιοπωλεῖον ἐγὼ ἢ σχέσεις με τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῇ ἐξωτερικῇ βιβλιοπώλαις. . . ἂν ἤμην τυπογράφος βιβλιοπώλης, ἴσως ἀπεφάσιζον· εὑρετε τὸν Α. . . τὸν Β. . . τὸν Γ. . . αὐτοὶ ἐπιχειροῦσι τὰ τοιαῦτα.

Ἢ, φίλοι! σκυθρωπάζοντες διὰ τὰς ἀποτυχούσας ἐλπίδας, τεθλιμμένοι, βαρυθυμοῦντες, ἀποφασίζετε, ἀλλὰ κάπως σθενικῶς, νὰ κρούσητε τὴν θύραν καὶ τοῦ τρίτου τοῦτου εἶδους τῆς βιβλικῆς οἰκογενείας· ἀλλ' ὁ μὲν λέγει ὅτι καὶ αὐτὸς ἤδη ταῦτόν ὡς ἐγγιστα ἔγραψε σύγγραμμα — καὶ τοῦτο βεβαίως κινεῖ σας εἰς ἐκπληξιν, διότι πρῶτον ἤδη ἴσως ἀκούεται ὅτι οἱ τυπογράφοι βιβλιοπώλαι εἰσὶ καὶ συγγραφεῖς — ὁ δὲ ὅτι τὸ σύγγραμμά σας εἶναι πολὺ, ἢ πολὺ ὀλίγον ὀγκώδες· ἕτερος δὲ ὅτι δὲν κερδοσκοπεῖ εἰμὶ εἰς μετατυπώσεις.

« Διάβολε! ἀντίχριστε! κραυγάζετε τότε δημοσιεύονται καθεκάστην τόσαι ἀηδίαι· κατακλύζουσι τὸν κόσμον πανταχόθεν τόσα ἐξαμβλώματα φιλολογικὰ καὶ μόνον τὸ σύγγραμμά μου δὲν δύναται νὰ φανῇ εἰς

φῶς; Ἡ ὁ κόσμος ἥλλαξε πραγματικῶς, ἢ ἂν δὲν ἥλλαξε, τὸ βιβλίον μου πρέπει νὰ τυπωθῇ. »

Καὶ τότε ἴσως μελετᾶτε νὰ καταφύγητε εἰς τὸ τῆς ἀφιερώσεως μέσον· ἀλλὰ, μετ' ὀριμωτέραν σκέψιν, παραιτεῖσθε καὶ τούτου. Ἐπρεπε νὰ σὰς διηγηθῶ τὸ ἱστορικὸν μιᾶς ἀφιερώσεως, ἀλλ' εἶναι ἔργον ἐπίπονον, κοπῶδες, πλήρες ἀκανθῶν· σὲ κἀμνεῖ νὰ σφάγῃς μετὰ τὸ νύχι σου, κατὰ δὴ τὸ λεγόμενον.

Ἐξ ἀνάγκης λοιπὸν καταφευκτέον εἰς τὸ ἔσχατον, εἰς τὸ ἀτυχεῖς καταφύγιον τοῦ ἰδίαις δαπάναις ἐκδοῦναι· ἀλλ' ἐκ τῆς Σκύλλης περιπίπτομεν εἰς τὴν Χάρυβδιν ἢ πεζαίτερον λαλοῦντες ἀπὸ τὴν τσουκάλαν· τὰ κάρβουνα, διότι ἡ ὑποτιθεμένη ὠφέλεια μεταβάλλεται εἰς πραγματικὴν ζημίαν, καὶ, ἀντὶ τοῦ πληρῶσαι, ἀνάγκη τοῦ κενῶσαι τὸν κορθᾶν — ἀλλ' ἡ ἀπόφασις ἀμετάκλητος καὶ τὸ πείσμα δὲν πέρνει ἀπὸ ἀριθμητικῶς.

Γίνεται ἡ ἐκδοσις! Πόση καὶ ποῖα ἡδονὴ δι' ἓνα συγγραφέα νέηλυν· τὸ βλέπειν τὰ πρῶτα δοκίμια τοῦ τύπου, τὸ βλέπειν τὰ ὀρθοσκαλίσματα τοῦ μεταβάλλοντα καὶ εἶδος καὶ μορφήν· ἀναγινώσκει βεβυσθισμένος εἰς εὐρύνωτον σκίμποδα τὸ σύγγραμμά του ὡς νέον τι, καίτοι μυριάκις προἀνέγνω τοῦτο· ἐξετάζει, παρατηρεῖ, ἐπιθεωρεῖ αὐτό· προστίθῃσιν αὐτῷ νέα θέληγητρα, διορθοῖ τὰ παρεωραμένα — παρεωραμένα βέβαια, διότι ἡ φιλοτιμία δὲν ἀναγνωρίζει σφάλματα — καὶ ταῦτα πάντα μετὰ δειλίας, μετὰ φροντίδος τοιαύτης, οἷαν μόναι αἱ μητέρες γνωρίζουσιν, αἱ πρωτοτόκοι μητέρες, ὅταν ἄφθονα δαφιλεύωσι θωπεύματα εἰς τὰ νεογνά των, φοβοῦμεναι μὴ ἡ ἐλαχίστη θλίψις, μὴ ἡ ἐλαχίστη παραδρομὴ ἀποβῇ εἰς βλάβην τούτων.

Ἡ ἐκδοσις γίνεται! τίς ἀντέχει εἰς τὰς ἐκ τούτου ἐπιγινομένας συγκινήσεις; τὰ πάντα μειδιῶσιν ἡμῖν, ἀπαράλλακτως ὡς κατὰ τὰς γαμικὰς ἡμέρας· οἱ φίλοι — καὶ

τότε φίλους ἔχομεν πολλούς—οἱ φίλοι, πρὸς οὓς λέγομεν ὅτι ὁσονοῦπῳ γινόμεθα γνωστοὶ εἰς τὸ δημόσιον ὡς συγγραφεῖς, συγχαίρονται ἡμῖν, ἐπαινοῦντες ἐκ προοιμίου τὸ σύγγραμμά μας, διότι ἐλπίζουσι νὰ λάβωσι κανὲν ἀντίτυπον δωρεάν, καὶ ὑπόσχονται νὰ καταβάλωσιν ἀπείρους προσπάθειάς ὥστε ἐν οὐ μακρῷ χρόνῳ νὰ ἐξοδευθῇ ἡ ἔκδοσις.

Γέγονεν ἡ ἔκδοσις! καὶ τρέχομεν τότε νὰ διανείμωμεν τὰ πρῶτα ἀντίτυπα εἰς τοὺς προστάτας, εἰς τοὺς ἡμετέρους φίλους, εἰς τοὺς ἐφημεριδογράφους καὶ ἀπολαμβάνομεν εὐχαριστήσεις, συγχαρητήρια, ἐπαίνους μὲ τὸ σ α κ κ ῖ ἄλλα, βαβαί! ἂν κατ' ἐκεῖνο τοῦ χρόνου ἡ ὑπόθεσις τῆς ἡμετέρας συγγραφῆς ἦναι κείμενον φιλολογικῶν συζυτήσεων! ἂν μία ἐφημερίς τυχὸν ἐπαινέσῃ καὶ ἐνθαρρύνῃ ἡμᾶς σήμερον, δέκα τὴν ἐπαύριον θέλουσιν ἐξεγερθῇ καταλιθάζουσαι ἡμᾶς καὶ ἀποθαρρύνουσαι.

Ἡ ἔκδοσις γέγονε! καὶ ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν ταῖς πλατείαις, ἐν ταῖς τριφύδις τῆς πόλεως ὁ λόγος εἶναι περὶ ἡμῶν· φημιζόμεθα, ἐπαινούμεθα, ἀντικείμενον γινόμενοι τῆς κοινῆς περιεργείας· ἐφήμερος φήμη! δόξα διαλυομένη ὡς ἀτμός! διότι τὰ περιτρίμματα τῆς ἀγορᾶς ὑποσκάπτουσι καὶ καταστρέφουσιν αὐτήν, ὅπως ἀνοίξωσι στάδιον εἰς ἄλλας, τὰς ὁποίας θᾶτον ἢ βράδιον ἡ αὐτὴ τύχη περιμένει.

Ἀλλ' ἔλθωμεν εἰς τὸ κυριώτερον.

Λέον νὰ τείνωμεν χεῖρα πρὸς τὸν κορδαῖον καὶ νὰ ἐξασφαλίσωμεν αὐτὸν κατὰ κλεπτῶν.

Φεῦ! εἰς οἷαν ἀπάτην εὐρίσκόμεθα καὶ πόσον ἀκριβῶς πληρόνομεν αὐτήν· ἄλλα τὰ γινόμενα οὐκ ἀπογίνονται, καὶ ἴσως, προϊόντος τοῦ χρόνου, εἰσπράξωμεν λεπτὸν κατὰ λεπτὸν ὅτι ἤδη ἐξωδύσαμεν σωρηδὸν, διότι οἱ βιβλιοπῶλαι πρὸς οὓς ἐνεπιστεύθημεν τὴν πώλησιν τῆς συγγραφῆς μας, ὁμοιάζουσι—καὶ σύγγατε τὸ τετριμμένον τῆς παρομοιώσεως—τοὺς γεωργούς τοὺς καλλιεργούντας ξένας γαίας· ἀ ν κ α ρ π ῖ σ ο υ ν,

(TOM. A')

κα λ ἄ, εἰ δὲ καὶ μ ἤ, ὑ πο μ ο ν ῇ! ν ἄ ζ ῆ σ' ὁ ἀφέντης!

Ὡ ἐλπίδες μάταιαι! ὦ χρήματα ἀδίκως ἐξωδευμένα!

Καὶ ὅμως, ἂν, ἀποφασίσαντες, διακινδυνεύσωμεν εἰσέτι μικρὸν, ἔχομεν τῆς σωτηρίας τὸ μέσον· ἐν τῷ ναυαγίῳ ἡμῶν ὑπάρχει σάνις σωτήριος· δράζωμεν αὐτὴν πρὶν ἢ ἄλλος τείνῃ χεῖρα. Ἰδέα θαυμαστή, ἀξία τῶν θαυμασίων ἐπινοιῶν τοῦ περιλήτου αἰῶνός μας!

Μιμηθῶμεν τὸν Κ... ἀπέλθωμεν εἰς Παρισίους πρὸς ἔκδοσιν ἐνὸς σεληνοδρομίου προγνωστικοῦ· προσαρτήσωμεν τὴν ἡμετέραν συγγραφὴν, κεκαλλωπισμένην καὶ μετὰ τινων ξυλογραφιῶν, ἔστωσαν καὶ ξένων τῆς ὑποθέσεως, καὶ τοιοῦτοτρόπως δημοσιεύσωμεν ἐν Ἀ λ μ α ν ἄ χ ι ο ν.

Τίς ὁ μὴ ἀγοράζων τοῦ γ α ῖ δ ἄ ρ ο υ τ ῆ ν Φ υ λ ἰ ἄ δ α;

ΦΙΛΟΚΛΗΣ.

ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΨΙΣΤΟΝ.

(Young. 22^a Νύξ.)

Θέλω σὲ βλέπει πάντοτε, ἔπαινε, ἔρποντα ἐντὸς τῶν μεγάρων, γαργαλίζοντα διὰ τῶν κολακευτικῶν σου ἤχων τὸ οὖς τῶν ἰσχυρῶν καὶ πωλούμενον τῇ κακίᾳ ἀντὶ χρεοσίου; Θέλω σὲ βλέπει ἐπαιτοῦντα παρὰ τοῦ ποταποῦ πλουσίου, ἄρτον προσβιβόντα ἀτιμίαν; Θέλω σὲ βλέπει θυμιῶντα αἰσχροὶν καὶ νεκρῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴν καρδίαν καὶ διαχέοντα τὰ ἡδέα σου ἀρώματα περὶ πτώματος;

Ὡ ἐπαινε, ἄφες τὰς αὐλάς, ὅπου ἀτιμάζεις τὴν εὐγενειάν σου καὶ βῆ ἐγκωμιάζης χαμαιζήλους ἡγεμόνας ὑπαγε εἰς τὴν κα-